ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.6.2021 г.
COM(2021) 327 final

2021/0161 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 с цел подобряване на предвидимостта за държавите членки и изясняване на процедурите за уреждане на спорове при предоставяне на традиционните собствени ресурси и собствените ресурси на база ДДС и на база БНД

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Целта на настоящото предложение е да се установят в съответствие с член 322, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз разпоредби, необходими за определяне на методите и процедурите за предоставянето на собствени ресурси.

Настоящото предложение е в отговор на заключенията на Европейския съвет от юли 2020 г.[1], с които Комисията се приканва „да направи оценка относно представянето на предложение за [...] преразглеждане [на Регламента относно предоставянето], за да се отговори на [някои от] предизвикателствата по отношение на предоставянето на собствени ресурси“.

Целта на настоящото предложение е да се измени Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета[2], с който заедно с Решението относно системата на собствените ресурси на Европейските общности[3] се установяват процедурите и сроковете за предоставяне в бюджета на ЕС на традиционните собствени ресурси, на собствените ресурси на база данък добавена стойност и на собствените ресурси на база брутен национален доход.

Въпреки че с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета е осигурена надеждна и стабилна основа за механизма за финансиране на ЕС, изглежда, е желателно да се подобрят съществуващите разпоредби относно предоставянето на собствени ресурси именно с цел да се подобри предвидимостта за държавите членки и да се въведат процедури за уреждане на спорове.

С настоящото предложение се представя внимателно калибрирана система за осигуряване на редовни и навременни плащания към бюджета на ЕС, което е от съществено значение за безпроблемното функциониране на системата на собствените ресурси на ЕС, за всекидневното управление на бюджета на Съюза и оттам за функционирането на ЕС като цяло.

Една от новостите е процедурата за преразглеждане при уреждането на спорове, която много държави членки поискаха. С нея се кодифицират и укрепват процедурните правила, които се прилагат по отношение на контактите между Комисията и държавите членки във връзка с предоставянето на собствени ресурси. Предложението също така отразява настоящата практика на плащане с изразени резерви, която създава възможност за завеждане на иск за неоснователно обогатяване срещу Комисията в съответствие с член 268 от ДФЕС и член 340, параграф 2 от ДФЕС.

---

[1] Точка 142: „По отношение на Регламента на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства Комисията се приканва да направи оценка относно представянето на предложение за неговото преразглеждане, за да се отговори на предизвикателствата по отношение на предоставянето на собствени ресурси“.

[2] Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, *(ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39).*

[3] Решение на Съвета от 26 май 2014 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз (2014/335/ЕС, Евратом), *(ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 105).*

С предложението се изменят правилата за лихвите за забавено плащане на различни равнища. С Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета увеличението на лихвите над базовия лихвен процент вече е ограничено до 16 процентни пункта. С настоящото предложение таванът на увеличението на лихвите се разширява така, че да обхваща всички случаи. По този начин се вземат директно предвид коментарите, получени от държавите членки във връзка с много високите лихвени проценти, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета за случаите, известни преди 1 октомври 2016 г. С предложението също така прагът, под който не се извършва събиране на лихви, се повишава от 500 EUR на 1000 EUR. Освен това се въвежда срок от 10 години за съхраняване на традиционните собствени ресурси в сметки „Б“.

За да се увеличи предвидимостта на националните вноски в бюджета на ЕС, с предложението се изменя корекцията на годишните салда, а предоставянето от държавите членки на корекциите се отлага за година N+2. Това беше поискано от много държави членки с цел да се облекчат националните бюджетни процедури.

В допълнение към това в предложението е включен нов член, с който се кодифицира процедурата за авансови плащания, отново по искане на държавите членки. Предложението включва и възможността Комисията да създаде централизирана сметка за собствените ресурси.

Предложението е част от по-широк пакет, който включва Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета относно изчисляването на собствения ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход[4] и предложенията за нови собствени ресурси, които се очаква да бъдат приети в скоро време в съответствие с Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г.[5]

Накрая, предлага се Германия да бъде включена като бенефициер на корекции под формата на еднократни суми, а препратката към корекцията, предоставена на Обединеното кралство, да се заличи.

Предложението на Комисията е обяснено по-подробно в раздел 5 по-долу. В раздел 6 на настоящия обяснителен меморандум е включена и оценката на Комисията на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета, поискана в заключенията на Европейския съвет от юли 2020 г.

Разпоредбите за предоставянето на всички собствени ресурси следва да се обединят при бъдещото им преразглеждане, включително в случай на нови предложения за регламенти, свързани с предоставянето на нови собствени ресурси.

---

[4] Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета от 30 април 2021 г. относно изчисляването на собствения ресурс на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход, (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 15).

[5] Междуинституционално споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси, (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Правното основание за настоящия регламент е член 322, параграф 2 от ДФЕС. Предложението допълва друго законодателство относно собствените ресурси, като Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета[6], Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета[7], Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769 на Съвета [8] и Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Управлението на собствените ресурси се основава на правилното прилагане на другите политики на Съюза:

– традиционните собствени ресурси (най-вече митата, митата за търговска защита и налозите върху захарта) са свързани с митническия съюз, общата търговска политика и общата селскостопанска политика.

– Собствените ресурси на база данъка върху добавената стойност са свързани с политиките за единния пазар и данъчното облагане.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за настоящото предложение е член 322, параграф 2 от ДФЕС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Не се прилага.

- **Пропорционалност**

Целта на предложението е да се подобри предвидимостта за държавите членки при предоставянето на собствени ресурси в бюджета на ЕС и да се въведат процедури за уреждане на спорове. Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не надхвърля необходимото и пропорционалното за задоволителното постигане на тази цел.

- **Избор на инструмент**

В член 322, параграф 2 от ДФЕС не се посочва инструментът, който да се използва[9]. Въпреки това в член 8, параграф 2 от Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета и в член 9, параграф 3 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета се изисква

---

[6] Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

[7] Регламент (ЕС, Евратом) 2021/768 на Съвета от 30 април 2021 г. за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз, (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 1).

[8] Регламент (ЕС, Евратом) 2021/769 на Съвета от 30 април 2021 г. за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност, (ОВ L 165, 11.5.2021 г., стр. 9).

[9] „*Съветът, по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент и Сметната палата, определя методите и процедурите, съгласно които бюджетните приходи, предвидени по споразуменията относно собствените ресурси на Съюза, се предоставят на Комисията, и определя мерките, които при необходимост трябва да се приложат за удовлетворяване на потребностите от парични средства.*“

държавите членки да предоставят на Комисията тези ресурси „в съответствие с регламентите“, приети по силата на член 322, параграф 2 от ДФЕС.

Освен това с предложението се изменя Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета относно предоставянето на собствени ресурси. В този контекст изборът на регламент като инструмент е подходящ.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Като подготовка за настоящото предложение Комисията изпрати на държавите членки, Европейския парламент и Европейската сметна палата подробен въпросник за оценка на същината и практическото функциониране на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета. Отговорите на въпросника потвърдиха, че като цяло посоченият регламент функционира добре. Държавите членки обаче отправиха и няколко искания за подобрение.

Като основа за предложението послужиха също задълбочено обсъждане на системата по Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета, проведено в работна група „Собствени ресурси“ на Съвета, както и поредица от двустранни срещи между Комисията и държавите членки, Европейския парламент и Европейската сметна палата.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението има за цел да укрепи функционирането на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета, и по-специално да подобри процедурите за предоставяне на собствени ресурси от държавите членки. Следователно предложението допринася за подобряването на съществуващата система на собствените ресурси.

В сравнение с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета с предложението няма да се променят необходимите човешки и административни ресурси. Разширяването на тавана върху увеличаването на лихвения процент така, че да обхване всички случаи, обаче ще доведе до намаляване на приходите от лихви, събирани за бюджета на ЕС. Финансовото отражение на база референтни суми от последните години (считано от влизането в сила на Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета) се оценява на 27,5 милиона евро годишно.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението

Прилагането на законодателството за собствените ресурси, включително на методите и процедурите за предоставяне на собствените ресурси, се обсъжда редовно в рамките на Консултативния комитет по собствените ресурси.

Предложението на Комисията може да бъде обобщено така:

Глава I „Общи разпоредби“ и глава II „Сметки за собствените ресурси“

В тези глави не се правят изменения.

Глава III „Предоставяне на собствени ресурси“

В член 9, параграф 1 се добавя възможността Комисията да създаде централизирана сметка за собствените ресурси. В момента само държавите членки водят тези сметки за собствените ресурси. В бъдеще Комисията следва да може да модернизира управлението на сметките, открити на нейно име. Намаляването на броя на банковите сметки, използвани за събиране на собствените ресурси, ще доведе до ефективност и ще даде възможност за обединен подход към управлението на паричните средства.

В параграф 2 на член 10а относно предоставянето на собствените ресурси на база ДДС и на база БНД се добавя специална алинея, с която се позволяват авансови плащания в отделни случаи. С разпоредбата се гарантира, че всички разходи, свързани с авансовото плащане, ще бъдат поети от държавата членка, която го извършва.

В член 10б, параграф 5 датата на предоставяне на корекциите на собствените ресурси на база ДДС и на база БНД от предходни финансови години се отлага за първия работен ден на месец март в годината, следваща тази, в която Комисията е уведомила държавите членки за тези суми.

В член 10б, параграф 7 се определя срокът, в който държавите членки могат да поискат от Комисията да преразгледа предоставянето на собствения ресурс на база ДДС, докато в член 13, параграф 5 се определя този срок за традиционните собствени ресурси.

За да се предотврати натрупването на лихви в много висок размер, с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета беше въведен таван на увеличението на лихвения процент в размер на 16 процентни пункта за забавено плащане на собствени ресурси. Този таван се прилага по отношение на лихви за забава на плащането на собствени ресурси, които са били дължими след датата на влизане в сила на посочения регламент — 1 октомври 2016 г., или са били дължими преди тази дата, когато собствените ресурси са станали известни на Комисията или на съответната държава членка едва след тази дата. Това правило се съдържа в член 12, параграф 5, трета алинея от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета. С предложението таванът върху увеличението на лихвения процент се разширява така, че да се прилага и по отношение на случаите, за които съществуващият таван не се прилага. Таванът обаче няма да се прилага по отношение на каквито и да е лихви, за които държава членка вече е била уведомена преди влизането в сила на настоящото предложение.

Съгласно член 12, параграф 3 също така се предлага прагът, под който не се извършва събиране на лихви, да се повиши от 500 EUR на 1000 EUR.

Съгласно член 13, параграф 2, пета алинея по отношение на несъбираемите суми се въвежда общ срок за изваждане на тези суми от отделната сметка, за да се гарантира, че случаите в отделните сметки се преглеждат редовно.

И накрая, членове 6 и 10а са приведени в съответствие с новото Решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на Европейските общности, за да бъде включена Германия като бенефициер на корекции под формата на еднократни суми и за да се заличи и от двата члена препратката към корекцията, предоставена на Обединеното кралство.

Глава IIIа „Плащане с изразени резерви и процедура за преразглеждане“

Добавя се нова глава IIIа. С нов член 13а от нея на държавите членки се осигурява възможност да предоставят суми с изразени резерви. С тази възможност се кодифицира съществуващата практика.

С нов член 13б се въвежда процедура за преразглеждане в случай на явно несъгласие между държава членка и Комисията. Тази нова процедура предвижда ясни срокове и задължения както за държавите членки, така и за Комисията. С нея се осигурява конструктивен диалог по въпросните спорни суми и целта е да се улесни постигането на споразумение между двете страни.

6. ПРИЛОЖЕНИЕ

- **Оценка на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от Комисията**

В съответствие с указанията на Европейския съвет Комисията направи оценка на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета по същество, като взе предвид необходимостта да се гарантират законосъобразността и редовността на плащанията на собствените ресурси. Това е особено важно и с оглед на предстоящите нови собствени ресурси.

Независимо от това, че като цяло резултатите от функционирането на този регламент са предимно положителни, държавите членки поискаха промени в няколко области. В хода на дискусиите в работна група „Собствени ресурси“ на Съвета през последните две години беше обърнато специално внимание на:

- приложимите правила във връзка с лихвите за забава на плащания
- плащанията, които зависят от изпълняването на някакво условие, и правото на държавите членки на защита
- авансовите плащания на собствени ресурси
- Дерогации от предоставяне, предвидени в член 13, параграф 2, втора алинея
- оценката на случаите на отписвания
- корекциите на собствения ресурс на база БНД и на собствения ресурс на база ДДС
- обединяването на разпоредби относно предоставянето на собствени ресурси.

В своя преглед Комисията направи подробна оценка на всички въпроси, повдигнати от държавите членки във връзка с функционирането на предоставянето на собствени ресурси, и стигна до обяснените по-долу заключения. Тези заключения доведоха до предложение за изменение, което бе прието от Комисията.

Приложими правила във връзка с лихвите за забава на плащания

Бюджетът на ЕС зависи от своевременното извършване на плащанията. Лихвите за забава на плащания са силен стимул за тази цел. Многократно — последно в решението си по дело C-575/18 P — Съдът на Европейския съюз потвърди, че задължението за плащане на лихви за забава е неразривно свързано със задължението за предоставяне на собствени ресурси на Комисията.

След влизането в сила на тавана на увеличението на лихвения процент на 1 октомври 2016 г. се забелязва значителен спад на сумите на дължимите лихви. Преди тази дата лихвеният процент се начисляваше без никакъв таван, докато не бъде платена главницата. С въвеждането на тавана увеличението на лихвения процент беше

ограничен до 16 процентни пункта за целия период на забава. Извадка от 22 случая, в които е приложен таванът, показва общо намаление на дължимите лихви с 9 милиона евро в сравнение с метода, приложим преди ограничаването. В тези случаи държавите членки са били освободени от плащане на лихви за забава, равни на 83 % от размера на действително поисканата лихва.

Таванът на увеличението на лихвите обаче е приложим единствено за случаите след 1 октомври 2016 г. За случаите, които са били известни преди 1 октомври 2016 г., таванът не се прилага. Това доведе до няколко случая, в които размерът на дължимите лихви е доста висок. Разширяването на тавана така, че да се прилага по отношение на всички случаи, е свързано с морален риск, но въпреки това изглежда полезно да се опрости доста сложната в момента система.

Плащания, които зависят от изпълняването на някакво условие, и право на държавите членки на защита

Що се отнася до правата на държавите членки на защита и съдебна защита, с неотдавнашното решение на Съда по дело C-575/18 P се потвърждава, че съществуващото законодателство относно собствените ресурси вече предоставя на държавите членки ефективно право на защита. В интерес на яснотата и прозрачността обаче е полезно да се определят по-ясни срокове за диалога и контактите между Комисията и държавите членки в случай на разногласия.

Авансови плащания на собствени ресурси

Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета не съдържа разпоредба, позволяваща авансовото плащане на собствени ресурси. Има обаче случаи, а именно при закъсняло приемане на коригиращи бюджети (напр. AB8/2013, AB6/2016 и AB6/2018), при които държавите членки изплатиха своите национални вноски преди крайния срок, след като поискаха и са получиха съгласието на Комисията. В тези случаи Комисията не е възразила срещу плащанията, ако са били спазени определени условия. В интерес на правната сигурност Комисията предлага изрично да се предвиди тази възможност.

Дерогации от предоставяне, предвидени в член 13, параграф 2, втора алинея

В член 13 от Регламент № 609/2014 е предвидена процедура, известна като процедура за „отписване“, за наблюдение на потенциалната финансова отговорност на държавите членки за несъбираеми традиционни собствени ресурси над 100 000 EUR. С последното изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета в член 13, параграф 2, втора алинея е въведена възможността държавите членки да бъдат освободени от задължението да предоставят в бюджета на Съюза суми, които се оказват несъбираеми поради отлагане на вписването по сметките или на уведомяването за митническото задължение с цел да не се попречи на наказателно разследване, засягащо финансовите интереси на Съюза. След промените, въведени през 2016 г., нито една държава членка не е представила пред Комисията случай на отписване въз основа на член 13, параграф 2, втора алинея. Комисията продължава да наблюдава внимателно развитието на ситуацията в това отношение, но засега не изглежда необходимо или оправдано да се извършват промени.

Оценка на случаите на отписвания

Чрез процедурата за „отписване“, предвидена в член 13 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета, се наблюдава потенциалната финансова отговорност на държавите членки за несъбираеми традиционни собствени ресурси над 100 000 EUR. Съгласно тази процедура Комисията издава становище дали традиционните собствени ресурси са станали несъбираеми поради независещи от държавите членки причини.

Целта на разглеждането от Комисията на докладите за отписване е да се оцени степента на усърдие, проявено от държавите членки в усилията им да установят и съберат от икономическите оператори традиционните собствени ресурси (мита). Комисията винаги се е стремяла да дава своевременно своите бележки по така наречените доклади за отписване. Съгласно член 13, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 Комисията е длъжна да даде своите бележки в срок от шест месеца, веднага щом е налице необходимата информация. Понастоящем това е единственият законоустановен срок за Комисията и тя винаги го е спазвала.

Комисията обаче признава, че при оценката на отделни случаи на отписване често са необходими многократни контакти с държавите членки, които могат да бъдат ускорени чрез съвместни усилия на държавите членки и Комисията. По-важното е, че досега не е имало законоустановени срокове за исканията на държавите членки за преразглеждане на спорни случаи след първата оценка на Комисията и понякога са се натрупвали значителни закъснения. Във връзка с това Комисията предлага допълнителни задължителни срокове за комуникацията с държавите членки.

Корекции на собствения ресурс на база БНД и на собствения ресурс на база ДДС

Понастоящем държавите членки са длъжни да предоставят корекциите на собствените ресурси на база ДДС и на база БНД от предходни финансови години („салда“) на първия работен ден от месец юни на година n+1. Извършва се незабавно преразпределение на общия размер на корекциите между държавите членки в съответствие с техните съответни дялове в собствените ресурси на база БНД, за да се избегне ситуация, при която държавите членки плащат авансово по-големи суми и получават своя дял от преразпределението на общия размер на корекцията едва месеци по-късно. Тези годишни корекции нямат абсолютно никакво отражение върху бюджета на ЕС, но може да имат значителни финансови последици за държавите членки. Няколко държави членки поискаха промени в процедурата, за да се подобри предвидимостта и да се облекчат техните национални бюджетни процедури. Целесъобразно е да се направи съответно предложение за изменение, с което предоставянето на корекциите от държавите членки да се прехвърли към следващата година, макар да се признава, че с това съответно ще се забави осребряването на отрицателните корекции от държавите членки. Държавите членки не повдигнаха възражения срещу това забавяне.

Обединяване на разпоредби относно предоставянето на собствени ресурси

В новото решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на Европейските общности, което е в процес на одобряване в държавите членки, вече е включен нов собствен ресурс — на база пластмаси, и съответният регламент на Съвета за предоставяне [MAR2, № 2018/0131] е предложен и е в процес на разглеждане от Съвета и Европейския парламент.

В съответствие с Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. Комисията възнамерява до юни 2021 г. да внесе предложения за данък в цифровата област, механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите и преразгледана схема на ЕС за търговия с емисии, както и придружаващо предложение за въвеждане на нови собствени ресурси на тази основа, с оглед въвеждането им до 1 януари 2023 г.

Разпоредбите за предоставянето на всички собствени ресурси следва да се обединят при бъдещото им преразглеждане, включително в случай на нови предложения за регламенти, свързани с предоставянето на нови собствени ресурси.

2021/0161 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 с цел подобряване на предвидимостта за държавите членки и изясняване на процедурите за уреждане на спорове при предоставяне на традиционните собствени ресурси и собствените ресурси на база ДДС и на база БНД

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 322, параграф 2 от него,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 106а от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент[10],

като взе предвид становището на Европейската сметна палата,

като има предвид, че:

1. Въпреки че с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета[11] е осигурена надеждна и стабилна основа за механизма за финансиране на Съюза, е необходимо да се подобрят разпоредбите относно предоставянето на собствени ресурси с цел да се подобри предвидимостта за държавите членки и да се разяснят процедурите за уреждане на спорове.

2. Понастоящем само държавите членки управляват сметки за собствените ресурси, открити на името на Комисията. Намаляване на броя на банковите сметки, използвани за събиране на собствените ресурси, би било по-ефективно и би дало възможност за общ подход към управлението на паричните средства. За да модернизира управлението на сметките за собствените ресурси, Комисията следва да може да създаде централизирана сметка за собствените ресурси.

3. Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 не позволява на държавите членки да извършват авансови плащания. В миналото обаче някои държави членки изплатиха своите национални вноски предварително след получаване на съгласието на Комисията. В интерес на правната сигурност държавите членки следва да имат възможност да извършват авансови плащания в отделни случаи, след предварително уведомяване на Комисията. Когато държава членка използва тази възможност, от съображения за справедливост останалите

[10] ОВ С , , стр. .

[11] Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39).

държави членки не следва да понасят никакви разходи, свързани с това авансово плащане, като например отрицателна лихва.

4. Датата на плащане от държавите членки на корекциите на собствените ресурси на база ДДС и на база БНД от предходни финансови години следва да се промени и да бъде през март на следващата година, за да се подобри предвидимостта за националните бюджетни процедури.

5. За осигуряване на стабилен бюджет, който е необходим за финансирането на целите на политиките на Съюза, процедурата за изчисляване на лихвите следва да гарантира по-специално, че собствените ресурси се предоставят своевременно и в пълен размер.

6. Настоящият праг, под който не се извършва събиране на лихви, трябва да бъде коригиран. Следователно е необходимо да се увеличи сумата, за която не се извършва събиране на лихви, за да се подобри разходната ефективност на процедурите за събиране.

7. За да се осигури пропорционалността на системата, като същевременно се запази възпиращият ефект, с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 увеличението на лихвените проценти над базовия лихвен процент се ограничава до 16 процентни пункта. Този „таван“ от 16 процентни пункта е приложим единствено по отношение на всички случаи, станали известни след влизането в сила на Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804[12] на Съвета. Следователно случаите, които вече са били известни преди влизането в сила на Регламент 2016/804, при които е налице особено висок размер на лихвите, не могат да се възползват от този таван, независимо дали държавите членки вече са били уведомени за размера на лихвите. В тези случаи държавите членки продължават да са длъжни да плащат лихви, които не са пропорционални на размера на дължимата главница. За да се изяснят и опростят съответните разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014, ограничението на увеличението до 16 процентни пункта следва да се приложи към всички лихви, за които държавата членка не е била уведомена преди влизането в сила на настоящия регламент.

8. В интерес на доброто управление на отделната сметка по член 6, параграф 3, втора алинея от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014, необезпечените суми трябва да бъдат оценени и уредени в разумен срок. Следователно разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 относно несъбираемите суми следва да бъдат изменени с цел да се въведе общ срок за изваждане на сумите от тази отделна сметка, за да се осигури редовен преглед на случаите в тази отделна сметка.

9. Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 съдържа само един краен срок в член 13, параграф 4, съгласно който Комисията е длъжна да съобщи своите бележки на съответната държава членка в срок от шест месеца от получаването на доклада от тази държава членка. С цел последващите действия по докладите за отписване да бъдат извършвани своевременно и да се способства за бърза и напълно прозрачна оценка на решението на държавата членка да не предостави

[12] Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 85).

несъбираемите традиционни собствени ресурси, следва да бъдат въведени допълнителни процедурни срокове за Комисията и за държавите членки.

10. В случай на несъгласие между държавите членки и Комисията относно предоставянето на традиционни собствени ресурси, в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 следва да се формализира и въведе процедура за преразглеждане с цел подобряване на прозрачността и изясняване на правата на държавите членки на защита. Следва също така да бъдат въведени разпоредби, които да отразяват настоящата практика на плащане с изразени резерви, която създава възможност за завеждане на иск за неоснователно обогатяване срещу Комисията в съответствие с член 268 от ДФЕС и член 340, параграф 2 от ДФЕС.

11. Членове 6 и 10а от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 следва да бъдат изменени, за да се заличи позоваването на корекцията, предоставена на Обединеното кралство, и за да се включи Германия като бенефициер на корекции под формата на еднократни суми в съответствие с Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета[13].

12. Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 се изменя, както следва:

(1) в член 6, параграф 3, трета алинея уводното изречение се заменя със следното:

„Собственият ресурс на база ДДС и собственият ресурс на база БНД, като се отчита ефектът върху тези ресурси от брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция, обаче се вписват по следния начин по сметките, посочени в първа алинея:“;

(2) В член 9, параграф 1 първата алинея се заменя със следното:

„Съгласно процедурата, определена в членове 10, 10а и 10б, всяка държава членка кредитира собствените ресурси по сметката, открита на името на Комисията към Министерството на финансите или към националната централна банка, или по централна сметка, открита за тази цел от Комисията във финансова институция по неин избор. В случаи, когато се прилага отрицателна лихва, както е посочено в трета алинея, тази сметка може да се дебитира само по указание от Комисията.“;

(3) Член 10а се заменя със следното:

„Член 10а

Предоставяне на собствените ресурси на база ДДС и на база БНД

1. Собственият ресурс на база ДДС и собственият ресурс на база БНД, като се отчита ефектът върху тези ресурси от брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция, се кредитират на първия

[13] Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

работен ден на всеки месец, като сумите представляват 1/12 част от съответния общ размер в бюджета, преизчислени в националните валути по обменните курсове от последния ден с котировки от календарната година, която предхожда бюджетната година, публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия С.

2. С оглед на специфичните нужди, свързани с покриването на разходите на Европейския фонд за гарантиране на земеделието съгласно Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета[14], и в зависимост от паричните наличности на Съюза, държавите членки могат да бъдат приканени от Комисията да изтеглят с не повече от два месеца напред през първото тримесечие на финансовата година вписването на 1/12 или част от 1/12 от сумите в бюджета за собствения ресурс на база ДДС и собствения ресурс на база БНД, като се отчита ефектът върху тези ресурси от брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция.

Съгласно трета алинея, с оглед на специфичните нужди, свързани с покриването на разходите на европейските структурни и инвестиционни фондове съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета[15], и в зависимост от паричните наличности на Съюза, държавите членки могат да бъдат приканени от Комисията да изтеглят напред, през първото шестмесечие на финансовата година, вписването на допълнителна сума, равняваща се на най-много половината от 1/12 част от сумите в бюджета за собствения ресурс на база ДДС и собствения ресурс на база БНД, като се отчита ефектът върху тези ресурси от брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция.

Общата сума, която държавите членки могат да бъдат приканени от Комисията да изтеглят напред през същия месец съгласно първа и втора алинея, при всички случаи не надвишава сумата, съответстваща на две допълнителни 1/12 части.

След първото шестмесечие поисканото месечно вписване не може да надвишава 1/12 част от собствените ресурси на база ДДС и на база БНД, като същевременно остава в рамките на сумите, заложени в бюджета за тази цел.

Комисията уведомява за това държавите членки предварително, не по-късно от две седмици преди поисканото вписване съгласно първа и втора алинея.

Комисията уведомява държавите членки за намерението си да поиска такова вписване достатъчно време предварително и не по-късно от шест седмици преди поисканото вписване съгласно втора алинея.

---

14 Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 608).

15 Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

Разпоредбите на параграф 4 относно сумата, подлежаща на вписване през януари всяка година, и разпоредбите на параграф 5, които се прилагат, ако бюджетът не е окончателно приет преди началото на финансовата година, се прилагат за тези авансови вписвания.

Държава членка може по изключение и в надлежно обосновани случаи да поиска разрешение от Комисията да предостави собствени ресурси авансово, по-специално в контекста на коригиращи бюджети в края на годината. Държавата членка внася надлежно обосновано искане най-малко три седмици предварително. Комисията оценява искането, като взема предвид паричните наличности и потребностите си от ликвидност. Държавата членка може да извърши авансовото плащане само след разрешение от Комисията. Всички допълнителни разходи, свързани с това авансово предоставяне, трябва да бъдат поети от държавата членка, която го е поискала.

3. Всяка промяна в единната ставка на собствения ресурс на база ДДС, в ставката на собствения ресурс на база БНД, във финансирането на брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция, изисква окончателното приемане на коригиращ бюджет и води до нови корекции на 1/12 части, вписани от началото на финансовата година.

Посочените корекции се извършват при първото вписване след окончателното приемане на коригиращия бюджет, ако той е приет преди шестнадесето число на месеца. В противен случай те се извършват при второто вписване след окончателното приемане. Чрез дерогация от член 10 от Финансовия регламент посочените корекции се вписват по сметките за финансовата година на съответния коригиращ бюджет.

4. Изчисляването на 1/12 части за януари на всяка финансова година се основава на сумите, предвидени в проектобюджета по член 314, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и преизчислени в националните валути по обменните курсове от първия ден с котировки след 15 декември на календарната година, която предхожда бюджетната година. Корекцията се извършва с вписването за следващия месец.

5. Ако бюджетът не е окончателно приет най-късно две седмици преди вписването за януари на следващата финансова година, държавите членки вписват в първия работен ден на всеки месец, включително януари, 1/12 част от сумата на собствения ресурс на база ДДС и на собствения ресурс на база БНД, като се отчита ефектът върху тези ресурси от брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция, вписани в последния окончателно приет бюджет. Корекцията се извършва на датата на първия падеж след окончателното приемане на бюджета, ако е приет преди шестнадесето число на месеца. В противен случай корекцията се прави на датата на втория падеж след окончателното приемане на бюджета.

6. Не се прави последващо преразглеждане на финансирането на брутното намаление, предоставено на Дания, Германия, Нидерландия, Австрия и Швеция, при промяна в данните за БНД съгласно член 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/516 на Европейския парламент и на Съвета[16].“

[16] Регламент (ЕС) 2019/516 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно хармонизирането на брутния национален доход по пазарни цени и за отмяна на

(4) Член 10б се изменя, както следва:

а) в параграф 5 третата алинея се заменя със следното:

„Комисията информира държавите членки за сумите, получени при това изчисление, преди 1 февруари на годината, следваща годината на предоставяне на данните за корекциите. Всяка държава членка вписва нетната сума в сметката по член 9, параграф 1 на първия работен ден от месец март на годината, следваща годината, в която Комисията е уведомила държавите членки за получените при изчислението суми.“;

б) добавя се следният параграф 7:

„7. Ако държавата членка и Комисията не могат да постигнат съгласие за конкретни корекции на собствения ресурс на база ДДС по параграф 2, първа алинея, буква в) от настоящия член, държавата членка може да поиска от Комисията да преразгледа своята оценка в съответствие с член 13б.“;

(5) Член 12 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Лихви в размер под 1000 EUR не се събират.“;

б) в параграф 5 третата алинея се заменя със следното:

„Общото увеличение в съответствие с първа и втора алинея не надвишава 16 процентни пункта. Ограничението на увеличението до 16 процентни пункта се прилага за всеки случай, за който размерът на лихвите не е бил съобщен на държава членка преди ... *[посочете дата — влизането в сила на настоящия регламент (за изменение)]*. Увеличеният лихвен процент се прилага за целия период на забавянето.“;

(6) Член 13 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 петата алинея се заменя със следното:

„Ако са получени частични плащания, максималният петгодишен срок започва от датата на последното плащане, когато то не изчиства задължението. Срокът от десет години, считано от датата, на която сумата е установена съгласно член 2, не може да се надвишава, независимо от административни или съдебни обжалвания или частични плащания.“;

б) в параграф 4 втората алинея се заменя със следното:

„Когато Комисията смята за необходимо да поиска допълнителна информация, шестмесечният срок започва да тече от датата на получаване на поисканата допълнителна информация. Съответната държава членка предоставя допълнителната информация в срок от три месеца.“;

в) добавя се следният параграф 5:

„5. Ако държавата членка и Комисията не могат да постигнат съгласие за причините по параграф 2, първа алинея от настоящия член, държавата членка може да поиска от Комисията да преразгледа своята оценка в съответствие с член 13б.“;

Директива 89/130/ЕИО, Евратом на Съвета и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета (ОВ L 91, 29.3.2019 г., стр. 19).

(7) Вмъква се следната глава IIIа:

„**ГЛАВА IIIа**

ПЛАЩАНЕ С ИЗРАЗЕНИ РЕЗЕРВИ И ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ

Член 13а

Плащане с изразени резерви

1. В случай на несъгласие между държава членка и Комисията, както е посочено в член 10б, параграф 7 или член 13, параграф 5, или на несъгласие относно други суми от традиционни собствени ресурси, дължими на бюджета на Съюза, държавата членка може, когато плаща оспорваната сума, да изрази резерви относно позицията на Комисията.

2. Вписването на плащането с изразени резерви в сметката по член 9 прекъсва периода, за който се начисляват лихвите по член 12.

Член 13б

Процедура за преразглеждане

1. В случай на несъгласие между държава членка и Комисията, както е посочено в член 13, параграф 5, или на несъгласие относно други суми от традиционни собствени ресурси, дължими на бюджета на Съюза, държавата членка може да поиска от Комисията да преразгледа своята оценка в срок от три месеца от получаването ѝ. В случай на несъгласие между държава членка и Комисията, както е посочено в член 10б, параграф 7, държавата членка може да поиска от Комисията да преразгледа своята оценка в срок от два месеца от получаването ѝ. С изключение на случаите по член 10б, параграф 7, в искането се посочват основанията за искането преразглеждане и се включват оправдателни документи. Искането и последвалата го процедура не променят задължението на държавите членки да предоставят собствени ресурси, когато те се дължат на бюджета на Съюза.

2. В срок от шест месеца след получаване на искането по параграф 1 Комисията съобщава на държавата членка своите бележки относно представените в искането причини. Когато Комисията смята за необходимо да поиска допълнителна информация, шестмесечният срок започва да тече от датата на получаване на поисканата допълнителна информация. Съответната държава членка предоставя допълнителната информация в срок от три месеца. В случай на несъгласие между държава членка и Комисията, както е посочено в член 10б, параграф 7, Комисията съобщава на държавата членка своите бележки относно представените в искането причини в срок от три месеца след получаване на искането.

3. Когато държавата членка не може да представи допълнителна информация от значение за процедурата по преразглеждане, тя може да поиска от Комисията да отговори въз основа на наличната информация. В този случай шестмесечният срок тече от датата на получаване на това искане.

4. В случай че държава членка подаде иск за отмяна на решение, прието от Комисията съгласно член 9, параграф 1а от Регламент № 1553/89, и ако

Комисията все още не е отговорила по процедурата за преразглеждане относно същата корекция на ДДС, Комисията спира процедурата за преразглеждане до произнасяне на окончателното решение от Съда на Европейския съюз.“

Член 2

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА „ПРИХОДИ“ — ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ ПРИХОДНАТА ЧАСТ НА БЮДЖЕТА

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО:

Изменение на Регламент № 609/2014

2. БЮДЖЕТНИ РЕДОВЕ:

Приходен бюджетен ред (глава/статия/позиция):

Дял 1 и дял 2 (глава 21), и член 410

3. ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ

☐ Предложението няма финансово отражение

× Предложението няма финансово отражение върху разходите, но има финансово отражение върху приходите

☐ Предложението има финансово отражение върху целевите приходи

Отражението е следното:

(в милиони евро до един знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред	Отражение върху приходите[17]	Период от XX месеца, започващ на дд/мм/гггг *(ако е приложимо)*	Година N
Дял 1	-		2021 г.
Дял 2/ Глава 21	-		2021 г.
Член 410	*подлежи на уточняване*		2021 г.

Положение след действието					
Приходен бюджетен ред	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
Дял 1	-	-	-	-	-
Дял 2/ Глава 21	-	-	-	-	-
Член 410					

[17] По отношение на традиционните собствени ресурси (селскостопански мита, налози върху захарта, мита) посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

4. МЕРКИ ЗА БОРБА С ИЗМАМИТЕ

Не са предвидени мерки.

5. ДРУГИ ЗАБЕЛЕЖКИ

Предложението има за цел да укрепи и подобри функционирането на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета. В него са предвидени по-конкретно административни мерки, за да се улеснят държавите членки при предоставянето на собствени ресурси. Те включват мерки за подобряване на предвидимостта при предоставянето на собствени ресурси, като например възможността за извършване на авансови плащания или предложените изменения във връзка със салдата.

И двете предложения нямат отражение върху бюджета. Разпоредбата, която предвижда държавите членки да предоставят корекциите през следващата година (N+ 2), няма отражение върху бюджета, тъй като задължението на държавите членки за плащане просто се отлага за следващата бюджетна година. По този начин глобалното изменение във връзка със салдата няма отражение върху бюджета на ЕС.

В предложението също така са предвидени някои процедурни промени, т.е. кодифицира се процедурата за конструктивен диалог, както и за контактите между Комисията и държавите членки в случай на спорове. Тази процедура за преразглеждане има за цел да се подобри предоставянето на собствени ресурси чрез осигуряване на яснота и прозрачност в сътрудничеството и комуникацията между Комисията и държавите членки. Предложената процедура за преразглеждане няма финансово отражение за Съюза.

Най-накрая, с предложението таванът на увеличението на лихвите се разширява така, че да обхваща всички случаи. С Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета увеличението на лихвите над базовия лихвен процент вече е ограничено до 16 процентни пункта (таван от 16 %). Това ограничение обаче не се прилага по отношение на случаите, които вече са били известни преди 1 октомври 2016 г. Разширяването на тавана така, че да обхване всички случаи, ще доведе до намаляване на приходите от лихви, събирани за бюджета на ЕС. Финансовото отражение на база референтни суми от последните години (считано от влизането в сила на Регламент 2016/804 на Съвета) се оценява на 27,5 милиона евро годишно.